

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/207765,Bialystok-na-cmentarzu-przy-ul-11-listopada-odnaleziono-szczatki-ofiar-terroru-k.html>
28.02.2026, 08:41

Białystok: na cmentarzu przy ul. 11 listopada odnaleziono szczątki ofiar terroru komunistycznego

15.10.2024

Od 7 do 11 października 2024 r. zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadził prace poszukiwawcze na terenie cmentarza wojkowego przy ul. 11 Listopada w Białymstoku. Prace te miały charakter sondażowy, a ich celem było określenie lokalizacji oraz liczby pochówków ofiar represji komunistycznych pogrzebanych tam w nieoznaczonych mogiłach.

Po 1944 r. teren nekropolii był wielokrotnie wykorzystywany przez Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego, Korpus Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz tamtejszy Areszt Śledczy jako miejsce tajnych pochówków. Sprzyjała temu niedaleka lokalizacja od siedzib tych instytucji oraz możliwość grzebania ciał w sposób dyskretny. Pierwsze przypadki ukrywania ciał na tym cmentarzu miały miejsce już w lipcu i sierpniu 1944 r. Grzebano tam osoby zamordowane w trakcie prowadzonych śledztw, pozbawione życia w wyniku wykonywanych egzekucji oraz zastrzelone w obławach i podczas walk na terenie całego dawnego woj. białostockiego.

Do grzebania zwłok wykorzystywano głównie przestrzenie alejek oraz obrzeży wzdłuż ogrodzenia, ale także wcześniej istniejące mogiły. Pobliski teren za cmentarzem prawosławnym przy ul. Wysockiego, Las Solnicki (okolice Olmont) i Las Zwierzyniecki (teren cmentarza wojkowego) był także miejscem masowego ukrywania ciał ofiar zbrodni komunistycznych w Białymstoku.

Przeprowadzone prace ujawniły w pierwszym etapie ponad dwadzieścia jam grobowych położonych w części pierwszej przebadanej alejki. Odkrycie zbiorowych pochówków wymusiło ograniczenie terenu prac do przebadanego obszaru. Przebadano dotychczas pięć jam grobowych. Trzy z nich to przypadki typowe dla pochówków resortowych. Znalezione w nich dziewięć osób, które zostały podjęte i przekazane do dalszych badań. W jednej jamie odnaleziono także dwóch żołnierzy z okresu wojny polsko-bolszewickiej, jednak z racji na zlokalizowanie nad jamą grobową późniejszych grobów szczątki nie mogły zostać na tym etapie ekshumowane.

Kolejny etap prac w tej lokalizacji zaplanowano na listopad 2024 r. Na cmentarzu wojkowym w Białymstoku są typowane także inne lokalizacje, w których znajdują się nieoznaczone miejsca pochówku ofiar z okresu 1944-56.

15.10.2024 r., BPiI IPN

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)